

اقتصاد دیجیتال مجاری فساد را می‌بندد؟

گسترش دستگاه عریض و طویل بروکراسی در کشور علاوه بر اینکه باعث ناکارایی سیستم‌های اقتصادی شده، موجب ایجاد فساد اداری هم شده است...

گسترش دستگاه عریض و طویل بروکراسی در کشور علاوه بر اینکه باعث ناکارایی سیستم‌های اقتصادی شده، موجب ایجاد فساد اداری هم شده است؛ امری که وزیر امور اقتصادی و دارایی درباره آن می‌گوید "ناگزیر از رفتن به سمت اقتصاد هوشمند و دیجیتال هستیم که باعث افزایش بهره‌وری، شفافیت، روان‌سازی امور، کاهش هزینه‌ها و مبارزه با فساد می‌شود".

به گزارش ایسنا، در کشورهایی که درآمدهای بادآورده کلانی از محل منابع طبیعی عایدشان می‌شود، دستگاه بروکراسی، بسیار عریض و طویل‌تر از اندازه ضروری خود می‌شود. در این حالت، بروکراسی ماهیت خلاقانه و مفید خود را به تدریج از دست می‌دهد و به جایی می‌رسد که با جذب حداکثری منابع ملی، خود به معضلی دست و پاگیر و تبدیل خواهد شد که نه تنها بهره‌وری ندارد، بلکه فساد هم در آن رخنه می‌کند.

رشد نکردن فعالیت‌های مولد از عوامل توسعه نیافتگی مستمر در کشورهای در حال توسعه و خصوصاً آن‌هایی است که منابع معدنی غنی‌تری هم دارند؛ به این معنی که جمعیت فعال بین ۱۵ تا ۶۰ ساله این کشورها به مشاغل خدماتی غیر مولد یا کم‌ارزش‌تر مشغولند.

در سال‌های گذشته، سیستم عریض و طویل بروکراسی که از قضا جمعیت زیادی را هم به خود مشغول کرده، به نظر می‌رسد از حالت طبیعی و ضروری خود خارج شده و با صرف هزینه و زمان زیاد برای انجام امور تقریباً شایسته عنوان "غیر مولد" یا "کم‌کارساز" شده است.

در همین باره اخیراً وزیر امور اقتصادی و دارایی هم در جلسه هم‌اندیشی مجموعه مدیران وزارت اقتصاد، هوشمندسازی در حوزه اقتصاد را سکوی پرش اقتصاد ایران توصیف کرده است.

فرهاد دژپسند با بیان اینکه تمام گلایه‌ها و شکوائیه‌ها برای این است که در اقتصاد، گرفتار روش‌ها و برداشت‌های سنتی هستیم، اظهار کرد که ناگزیر از رفتن به سمت اقتصاد هوشمند و دیجیتال هستیم که باعث افزایش بهره‌وری، شفافیت، روان‌سازی امور، کاهش هزینه‌ها و مبارزه با فساد می‌شود و حکم سکوی پرش اقتصاد کشور را دارد.

واقعیت این است که "بروکراسی ایرانی" با ساختمان‌های بزرگ و خیل عظیم نیروهای منفعلش جدای از هزینه‌های پرسنلی و ترافیک روزانه، هزینه‌های گرمایشی و سرمایشی را نیز به منابع عمومی تحمیل می‌کند؛ امری که نه تنها مولد نیست بلکه برای انجام کسب و کارهای اقتصادی دست و پاگیر نیز هست.

چاره این وضعیت در حرکت به سمت فناوری‌های نوینی است که دورکاری را افزایش داده و ضرورت حضور فیزیکی شهروندان در ادارات را کم می‌کند. شهروندان به جای کارمندان کم‌حوصله، از طریق سیستم‌های الکترونیکی شبانه‌روزی به انجام امور اداری ضروری خود می‌پردازند تا کارشان با سرعت بیشتر در مدت زمان کوتاه‌تری انجام بگیرد، ضمن اینکه از این طریق مجاری فساد اداری هم بسته خواهد شد.

حسن روحانی در هنگام تحویل لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ به مجلس شورای اسلامی در صحن علنی مجلس با اشاره به اینکه مشکل در شرایط ساختاری اقتصاد از جمله بودجه ریزی است، اظهار کرد که "در بودجه حرکت‌های مخفی بسیاری داریم که باید آشکار شده و بودجه شفاف باشد؛ هیچ راهی برای نجات از فساد و رانت جز شفافیت نداریم. بزرگترین اقدامی که دولت دوازدهم باید انجام دهد و فکر می‌کنم مجلس هم موافق باشد، دولت الکترونیک است".

رؤسای جمهور در سخنرانی‌های بودجه‌ای خود معمولاً مهم‌ترین دغدغه‌هایشان را مطرح می‌کنند. یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های حسن روحانی در سخنرانی بودجه‌ای اش مقوله فساد و رانت بود که راهکاری به سادگی دولت الکترونیک را برای حل آن مطرح کرد.